แนะนำหนังสือ

ชื่อหนังสือ: ผู้นำยุคใหม่ที่ไม่สั่งสอนใครให้ตัวเล็กลง
ชื่อผู้เขียน: อิบะ มาซายาสี
ชื่อผู้แปล: กีรติ ชินโด
สำนักพิมพ์: Be(ing)
ชื่อผู้แนะนำหนังสือ: ธฤตวัน เจริญพร*
Tarittawan Charoenporn*

*สาขาวิชาการจัดการธุรกิจการบิน สำนักวิชาการจัดการ มหาวิทยาลัยแม่ฟ้าหลวง
*Aviation Business Management, School of Management, Mae Fah Luang University
*E-mail: tarittawan.cha@mfu.ac.th

ในยุคที่องค์กรทั่วโลกกำลังเผชิญกับความเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วจากความก้าวหน้าทางเทคโนโลยี การแข่งขันทางธุรกิจที่รุนแรงขึ้น ตลอดจนความคาดหวังของบุคลากรรุ่นใหม่ที่ให้ความสำคัญกับอิสระในการทำงาน การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และการแสวงหาความหมายจากการทำงาน แนวคิดเกี่ยวกับภาวะผู้นำจึงได้รับการทบทวนและพัฒนาอย่างต่อเนื่อง จากเดิมที่มุ่งเน้นบทบาทของผู้นำในฐานะผู้สั่งการ ควบคุม และกำกับการทำงานของผู้ใต้บังคับบัญชา ไปสู่การเป็นผู้สนับสนุนและส่งเสริมศักยภาพของสมาชิกในองค์กร หนังสือ ผู้นำยุคใหม่ที่ไม่สั่งสอนใครให้ตัวเล็กลง ของ อิบะ มาซายาสึ จึงเป็นผลงานที่มีความน่าสนใจอย่างยิ่ง เนื่องจากนำเสนอแนวคิดภาวะผู้นำในมิติใหม่ที่สอดคล้องกับบริบทของการบริหารจัดการองค์กรในศตวรรษที่ 21

อิบะ มาซายาสึ เป็นวิทยากรและที่ปรึกษาด้านการพัฒนาศักยภาพบุคลากรที่มีประสบการณ์ในการทำงานร่วมกับองค์กรจำนวนมากในประเทศญี่ปุ่น ผู้เขียนได้ตั้งคำถามต่อรูปแบบการบริหารงานที่ผู้นำต้องทำหน้าที่เป็นผู้ให้คำตอบทุกเรื่อง และเป็นศูนย์กลางของการตัดสินใจทั้งหมด โดยชี้ให้เห็นว่าแนวทางดังกล่าวอาจเป็นอุปสรรคต่อการพัฒนาความสามารถของสมาชิกในทีมในระยะยาว หนังสือเล่มนี้จึงนำเสนอแนวคิดที่แตกต่างออกไป กล่าวคือ ผู้นำที่มีประสิทธิภาพไม่จำเป็นต้องเป็นผู้ที่เก่งที่สุดในทีม หรือเป็นผู้ที่มีคำตอบสำหรับทุกปัญหา หากแต่เป็นผู้ที่สามารถสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ การคิดวิเคราะห์ และการเติบโตของสมาชิกในทีมได้อย่างเต็มศักยภาพ

หนึ่งในแนวคิดสำคัญที่ผู้เขียนนำมาอธิบาย คือ ทฤษฎีการกำหนดตนเอง (Self-Determination Theory: SDT) ซึ่งอธิบายถึงแรงจูงใจภายในของมนุษย์ โดยชี้ให้เห็นว่าบุคคลจะมีความมุ่งมั่นและทุ่มเทต่อการทำงานมากขึ้นเมื่อรู้สึกว่าตนเองมีอิสระในการตัดสินใจ มีความสามารถในการจัดการงานที่ได้รับมอบหมาย และได้รับการยอมรับจากบุคคลรอบข้าง ภายใต้แนวคิดดังกล่าว ผู้เขียนเสนอว่า ผู้นำที่คอยสั่งการหรือแก้ปัญหาแทนลูกทีมอยู่ตลอดเวลา อาจส่งผลให้สมาชิกในทีมขาดโอกาสในการพัฒนาความสามารถในการคิดและตัดสินใจด้วยตนเอง ในทางตรงกันข้าม การเปิดพื้นที่ให้สมาชิกได้ทดลองเรียนรู้จากประสบการณ์จริงจะช่วยเสริมสร้างความมั่นใจ ความรับผิดชอบ และความเป็นเจ้าของงานได้มากกว่า

นอกจากนี้ หนังสือยังสะท้อนให้เห็นถึงการเปลี่ยนผ่านของบทบาทผู้นำจาก “ผู้สั่งการ” ไปสู่ “ผู้สนับสนุน” หรือ “โค้ช” ที่ทำหน้าที่กระตุ้นให้สมาชิกในทีมค้นพบศักยภาพของตนเอง ผ่านการตั้งคำถาม การรับฟัง และการให้ข้อเสนอแนะอย่างสร้างสรรค์ แนวคิดดังกล่าวสอดคล้องกับแนวทางการบริหารทรัพยากรมนุษย์สมัยใหม่ที่ให้ความสำคัญกับการเสริมพลัง (Empowerment) และการสร้างวัฒนธรรมแห่งการเรียนรู้ภายในองค์กร โดยมุ่งเน้นการพัฒนาคนให้สามารถคิด วิเคราะห์ และแก้ไขปัญหาได้ด้วยตนเองมากกว่าการรอรับคำสั่งจากผู้บังคับบัญชาเพียงอย่างเดียว

อีกประเด็นหนึ่งที่น่าสนใจคือ การให้ความสำคัญกับบทบาทของ “ผู้ตามที่ดี” (Followership) ซึ่งเป็นแนวคิดที่ได้รับความสนใจเพิ่มขึ้นในศาสตร์ด้านการจัดการร่วมสมัย หนังสือชี้ให้เห็นว่า ความสำเร็จขององค์กรไม่ได้ขึ้นอยู่กับผู้นำเพียงคนเดียว หากแต่เกิดจากความร่วมมือของสมาชิกทุกคนในทีม การสร้างผู้ตามที่มีความรับผิดชอบ กล้าคิด กล้าตัดสินใจ และพร้อมเรียนรู้ จึงเป็นปัจจัยสำคัญที่ช่วยให้องค์กรสามารถปรับตัวและเติบโตได้อย่างยั่งยืนในสภาพแวดล้อมที่มีความไม่แน่นอนสูง

เมื่อพิจารณาในบริบทขององค์กรไทย แนวคิดที่นำเสนอในหนังสือเล่มนี้มีความน่าสนใจเป็นอย่างยิ่ง เนื่องจากหลายองค์กรยังคงดำเนินงานภายใต้โครงสร้างการบริหารแบบลำดับชั้น ซึ่งผู้ใต้บังคับบัญชามักรอคำสั่งจากผู้บังคับบัญชา และหลีกเลี่ยงการตัดสินใจด้วยตนเอง การส่งเสริมให้ผู้นำปรับบทบาทจากผู้ควบคุมไปสู่ผู้สนับสนุน จึงอาจเป็นแนวทางสำคัญในการพัฒนาศักยภาพบุคลากร สร้างนวัตกรรม และเพิ่มขีดความสามารถในการแข่งขันขององค์กรในระยะยาว โดยเฉพาะในยุคที่ความคิดสร้างสรรค์ ความคล่องตัว และการเรียนรู้ตลอดชีวิตกลายเป็นปัจจัยสำคัญของความสำเร็จ

ดังนั้นแล้ว หนังสือ “ผู้นำยุคใหม่ที่ไม่สั่งสอนใครให้ตัวเล็กลง” จึงมิได้เป็นเพียงหนังสือเกี่ยวกับภาวะผู้นำเท่านั้น หากแต่เป็นหนังสือที่ชวนให้ผู้อ่านทบทวนความเชื่อและวิธีคิดเกี่ยวกับการบริหารคนในองค์กรอย่างลึกซึ้ง เนื้อหาของหนังสือช่วยเปิดมุมมองใหม่เกี่ยวกับการสร้างแรงจูงใจ การพัฒนาศักยภาพมนุษย์ และการสร้างวัฒนธรรมการทำงานที่เอื้อต่อการเติบโตของบุคลากร หนังสือเล่มนี้จึงเหมาะสำหรับผู้บริหาร หัวหน้างาน นักพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ คณาจารย์ ตลอดจนนักศึกษาด้านบริหารธุรกิจและการจัดการที่ต้องการทำความเข้าใจแนวคิดภาวะผู้นำสมัยใหม่ ซึ่งมุ่งเน้นการสร้างคนมากกว่าการควบคุมคน และมองความสำเร็จขององค์กรผ่านการเติบโตของสมาชิกในทีมอย่างยั่งยืนในอนาคต..